

مأموریت خاطرہ لری

۱۷

دردہ آغاچ

مسائری ماریتم واپور قومانیاسنک آجنتہ سی فرانسز پوستہ سنک دہ مدیری اولان انکترہ ویس قونسولوسنک بر ژاندارمه طرفندن ضربی ومومالیپک احداث ایتدیکی غریب بر اعاده زیارت مسأله سی .

دده آغاچ لیمانی مناقلاتنه دائر اولان مقاله دده بالمناصبه سویله نلدیکی اوزره الکاشلی واپور قومانیالری آجنته لرینک هربری بر دولتک فخری ویس قونسولوسلنی ، قونسولوس مأمورلنی کی بر امتیازی صفت رسمیه یی حائر اولدقلری کی مسائری ماریتم قومانیاسنک آجنته سی اولان موسیو ژاق میسیری دده انکلترونک ویس قونسولی یعنی قونسولوس وکیلی ایدی .

موسیو میسیری واپوردن آجنته صاندالی ایچنده چیقاردینی بر صاندیق ، بر طوربا وچانطه یی رسومات دائرهنه اوغراتماق یعنی معاینه دن قاچیرمق اییستر ، اسکله دده بولنان کومروک مأموری موافقت ایتمز . آجنته بوناری کچیرمکه تصدی ، مأمور ممانعت ایدر ؛ اوراده بولنان ژاندارمه نقری مداخله یه مجبور اولور . بوایتیشوب قاقیشمه اثناسنده ژاندارمه نک یومروغی یوزینه تصادف ایدر ، کوزلکینی دده قیرار . شکایت اوزرینه مسأله محکمه یه سوق اولندی . ژاندارمه اون بش کون حبس جزاسنه محکوم اولدی . شو صورتله مسأله قاپاندقندن و مدت جزائیهنی اجمال ایدن ژاندارمه دده تخلیه ایدلدکن صوکرار خارجیه نظارتنک ولایتدن تبلیغ اولنان بر تلغرافنامه سنده « موسیو میسیری یی ضرب ایدن ژاندارمه محکوم اولمش ایسه دده بو حادثه یه سبب اولان کومروک مأمورلرندن کاظم افندیکن جزاسز بیراقلدیغنی فرانسه سفارتندن معرض شکایتده بیان اولندیغندن حقیقتنک اشعاری » طلب اولمشدی . بو تلغرافه جواباً : بر فعلده بالذات فاعل ایله متسبب اجتماع ایتدیکی تقدیرده حکم فاعله مضاف قیلمق قواعد حقوقیه مقتضیاتنددر . هم فاعل هم متسبب جزالاندیریه ماز .

فوق العاده اوله رق بومسأله دده مطلقا متسیک جزا لاندیرلمسی مقتضی ایسه اوخالده صاندیقنک ، طوربانک ، چانطه نک معاینه سنی طلب ایله وظیفه سنی ایفا ایدن کومروک مأمورینک ده کیل ، شو طلبده مأموری حاقلی کورمذیکی تقدیرده مافوقه ، هیچ اولماز ایسه اسکله دده حاضر بولنان پولیس قومیسرینه مراجعت ایتمه سی لزومی آشکار ایکن مذکور صاندیق وسائره یی جبراً نقله تصدی ایتک صورتیه حادثه نک متسبب حقیقیسی اولان موسیو میسیرینک جزالاندیرلمسی اقتضا ایده جکنی درمیان ایتشدم . موسیو میسیری انکلترونک ویس قونسولوسلغندن ، مسائره یی ماریتم قومانیاسنک آجنته لکندن باشقه فرانسز پوسته لرینک دده آغاچ مدیری اولدیغنی دده ادعا ایتش ایدی . سفارت وقونسولاتولر نامه کومروکلردن کچه جک اشیانک معاینه دن استثناسی نظام مخصوص موجبجه بونلرک نه اولدقلری خارجدن آکلاشیله جق ظرفلر داخلنده نقللرینه و صاندیق ، چانطه کی محتویاتنک خارجدن کشفی ممکن اولمایان قابل ایچنده نقل اولنان شیرل ایچون دده مفرداتلی وموضح بیاننامه اعطا ایدلش اولماسنه متوقف ، مع هذا کومروک مأمورلری بیاننامه نک حقیقته موافقتندن شبهه ایدرلرسه ینه کشاد ومعاینه ایده بیلرلر .

چونکه عهد وعتیقه نک کومروکه تعلق ایدن مساعده سی اشیانک معاینه سنه دکل کومروک رسمندن استثناسنه مخصوصدر .

« قونسولاتویه ، پوسته یه عأددر . » دیهرک دده آغاجده ، ولایتک سائر اسکله لرنده وعلی الخصوص تکیر داغنده بویله قونسولوس - آجنته لرک یالکز کومروک رسومنه تابع قیمتلی امتعه تجاریه ده کیل هر نوع مواد ممنوعه وحقی اسلحه وجیخانه بیله ادخال ایده جکلری نجه ذاتاً مسموع وماده معلوم ومجرب اولدیغندن بونلرک مطلقا معاینه ایتدیرلمسی وجوبی دده آغاجه مواصلمده رسومات مدیرینه صورت مخصوصده اخطار ایتشدم . تفصیلاتی ادرنه خاطره لری میانده کوریه جکی اوزره تکیر داغنده کی لویید قومانیاسی آجنته سی و آلمانیا -

ویریلن مکتوبار آچلمق ، ضایع اولق کیی تہلکہ لردن
مصون اولارق مرسل الہلرینہ واصل اولدقلری ایچون
بزمکندن چوق زیاده رغبت واعتمادہ مظهر ایدی .

موسیو میسیری فرانسیز پوستہ مدیری صقیلہ و فرا-
نسز سفارتی نفوذیلہ کومروک مأمورین دن آز چوق جزا
ویردیرہ مدیکنی کورونجه دده آغاجہ مواصلتمده زیارت
رسمیہ سنی اعادہ ایتدیکیم یولنده بر مسألہ احداث ایدرک
انکلتزہ سفارتک نفوذندن استفادہ چالیشدی . خارجہ
نظارتی سفارتک بوبادہ کی افادہ سندن بحث ایدرک مأمورین
محلیہ و اجنبیہ بینندہ اجرا اولنہ جق تشریفات مراسمنہ
دائر اولان تعلیماتہ توفیق معاملہ اولماسنی توصیه ایتدی .
حال بوکہ دده آغاجہ ورودمدہ موسیو ژاق میسیری دن
ماعداد کافہ سی ایکی اوچ کون ظرفندہ بی زیارت ایتیش
و طرفندن دہ اوقادارمدت لر ایچندہ زیارتلری اعادہ ایدلمش
ایدی .

انکلیز قونسولوسی ایسہ مواصلتمدن اون طقوز کون
صوکر ا زیارت و فرداسی ، کیمی توکیل ایتدیکسنہ دائر
غیر رسمی بر خبر بیلہ کوندرمکسزین از میرہ عزیمت
ایتدیکسندن عودتندن بر کون صوکرہ اعادہ زیارت ایتیش
اولدیغنی جواباً عرض و فقرات آتیہ یی دہ علاوہ ایتشدم .
« کندیسنک از میردہ بولندینی کونلر استئنا ایدیلنجه
ینہ اوچ کون ظرفندہ وبال فرض . استئنا ایدلمدیکی تقدیردہ
اون طقوز کونہ مقابل طقوز کون تأخرلہ اعادہ زیارت
ایتدیکم افراد عائلہ سنک شہادت لریلہ دہ اثبات اولنہ بیلیر .
زیارتلر بو صورتلہ تعاطی ایدلمش ایکن سفارتہ خلاف
حقیقت بر اشعارہ نہ سبیلہ متجاسر اولدیغنی بر دورلو
آکلاشیلہ مایور .

انکلتزہ دولتنک ویس قونسولوسی عنوانی حائر اولان
بو ذات مسائرہ ری واپور قومانیہ سنک اجنتہ سی موسیو
ژاق میسیری د کہ ہر حالی کچندہ رسومات مأمورینک
موافق بر تکلیفی اوزرینہ اسکادہ معاملہ جبریہ یہ و کو-
مروک قاپوجی و قولجیسی ایلہ بوغاز بوغازہ مجادلہ یہ
قالقیشما سیلہ دہ استدلال ایدیلہ بیلیر .
مأمورین محلیہ و اجنبیہ نک یکر یکرہ قارشی ایفا ایتہ

اوستریا قونسولوس مأموری موسیو آرسلان بہ تراکی
(اسمنک دلاتنہ رغماً ارمنی ایدی ظن ایدیورم) نک
صاندالندہ « قونسولوس بکک ذاتنہ عائد چیلک ، کیرہ ز »
دیہرک کومروکہ اوغراتمکسزین دوغریجہ ساحلہ کی
مسکنہ کوتورمک ایستہ نیلن سپتار ایچندہ یکر می بش
روولورہ ویوزلرجه فشک دردست ایتدیرمشدم .
خایلی توخاف جہتاری بولنان بووقعہ یی ادرنہ خاطرہ لری
آراسندہ حکایہ ایدہ حکم .

دده آغاجدہ کی انکلتزہ قونسولوسنک ژاندارمہ
طرفندن ضرب ایدلمہ سی مسألہ سنک انکلتزہ سفارتک
انتظارہ مخالف بر سکوت التزام ایتہ سی ضربک آجتہ لک
ایدرکن وقوعندن دولای اولماسہ کرک . برانکلیز قونسولوسی
ہر نہ اولورسہ اولسون صفت عالیہ سی انکلیز قونسولوسنی
عد ایدیلہ جکسندن شہمی وار ؟

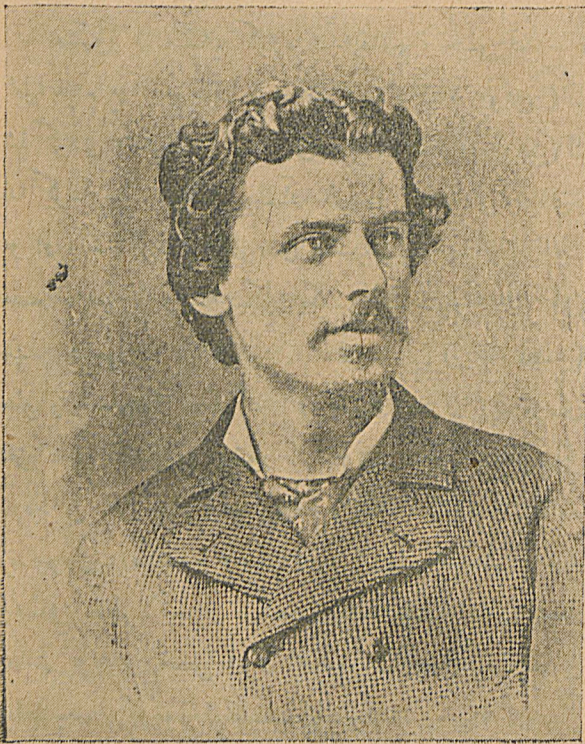
بوسکوتک معناسنی اوزمان آکلا یامادیغ کیی ،
بغدادہ عائد مقالہ لردن برندہ پک زیاده دقتی جالب تفصیلات
ایلہ عرض ایدیلہ جکی وجہ ایلہ صرف حقوق برمسألہ دہ
سفارت مذکورہ نک جواباً باب عالی یہ ویردہ کی تقدیردہ :
« بغداد والیسنک مدافعاتی قواعد حقوقیہ نقطہ نظرندن
دوغری ایسہ دہ حقوق موضوع بحث دہ کیلر . »
دیہرک دائماً قوتلہ ، تحکملہ تأمین موفقیّت ایتدیکنی
پک یاقیندن وقعلاً کوروب متحیر اولدقن صوکرہ ایسہ
هیچ آکلا یامادم .

بومسألہ دن دولای موسیو (ژاق میسیری) نک
ویردیکی بر تقریرہ قادار دده آغاجدہ بر فرانسیز پوستہ
خانہ سی بولندینی حکومتجہ ، ونجہ معلوم دہ کیل ایدی .
بومسألہ یی دہ علاوہ ولایتہ بیلدیرہ رک بونک اصولہ ،
عهدہ مغایرتی عرض ایتدم .

فقط ، افسوس ! ادرنہ دده کیم بیلیر نہ زمانلردن
بری تأسس ایتیش وقعلاً حکومتجہ دہ طائمش بر فرانسیز
پوستہ خانہ سی واردی . حتی بزم پوستہ خانہ غروپدن بر
ساعت اول قاپادلیغنی حالہ فرانسیز پوستہ سی کیجہ دخی
ساعتلرجه مکتوب قبول ایدرلر . واستاسیونہ بزم ژاندار-
مہ لرک محافظہ سی آلتندہ کوندریلیردی . فرانسیز پوستہ سنہ

پروغرافیا

عمر، چادیرجی دیمک اولان خیام مخلصیه تخلص
ایدیور. بوشایان دقت بر نقطه در. و یالکز بو کیفیت
(خیام) ک ماده، ایشته هرشیدن زیاده اهمیت و یردیکنی

ژ. م. کوپو G. M. Quyou

کوستریر. عمر خیامک خوجاسی (امام موفق الدین) ک
برطیبده اولماسی قیده شایاندر. (رباعیات خیام) ک
مترجمی بونقطه اوزرنده اصرار ایدیور. چونکه تعلیم

قصبه خلغنک کوزلری اوکنده اعاده اولسان زیارتی ده
کتمه تصدی اتمه سی نه اثری اولمق لازم کله جکسک
انکلتزه سفارتجه تغدیروبوندن بویه بوکی مناسبترلکدن
منع ایدیله جکسکی امید ایدرم.

غالبا سفارت کنیدیسی مدافعه و حمایه سی قابل برحال
و موقعده بولاماق اولاجق که برمدت صوکر موسیو
ژاق میسیری مأموریته کله رک بویکی مسأله ده هر ناصیلسه
فنا حرکتده بولمق اولدیغنی اعتراف ایله اعتذار ایتش
اولدیغندن بعدما کنیدیسیله کرچکدن دوست اولمش ایدک.

(ابوبکر هازم)

رباعیات عمر خیام و تورکجه یه ترجمه لری (*)

شرق متفکرلری ایچنده آوروپاده و آمریقاده عمر
خیام قادار چوق طاینان، چوق اوقونان، چوق سوبان
چوق ترجمه و طبع ایدیلن یوقدر دیمک ممکن در. عمر
خیامک رباعیلری حقنده آوروپا متفکرلرینک کوستردیکلری
تهالک نهدن در؟ مترجم دائما صورولان و اکثریا
جوابسز قالان بوسؤالک جوابی تام ۱۷ صحیفه طولدوران
اوزون مقدمه سنده ویریور. بر قاچ مقاله ده بو یوز
اون سکر صحیفه نیک بر خلاصه الحلاصه سی یا یامی وقارئلر مزه
عمر خیام ورباعیلری حقنده پک مجمل بر فکر ویرمه یی
دنه یه جکر:

عمر خیام آشاغی یوقاری بوندن طقوز عصر اول
(نیشاپور) شهرنده دوغور؛ مکانک وزمانک باشلیجه
علملرندن اولان قرآن، حدیث، عرب و عجم ادبیاتی
کی شیلری تحصیل ایتمکله برابر فلسفه ده ریاضیاتده ید
طولی صاحبی و بو صورتله بر عالم، ادیب، شاعر
وحکیم اولور. زمانک شاعرلری هپانوری، آسمانی،
برقی کیی محتشم و مددبب مخلصله تخلص ایدرکن بزم

[*] اقبال کتبخانه سی طرفندن مصور و منقح و آرتیریلش
طبعه ثانیه سنک انتشاری مناسبیه مجموع صفاقی ۱۵۴
۲۳ قطعه رسمله مترجمی عبدالله جودت

لری مقتضی مراسم تعلیمات مخصوصه ایله معین اولدیغی
ایچون مومی الیهک زیارت رسمیه یی بویه مدت مدیده
تأخیر ایتسندن دولایی بنده کز سکا حقی اولدیغم حالده
بو حقی استعمال ایتک ایسته مه یشم ییکی کلان بر متصرفی
رسماً زیارت ایتک لزومی آنجاق اون طقوز کون صوکر
تعفل ایدیشنکده دلالتی وجه ایله تأخر واقع اصول
مزعه یه و قوفسزلغندن منبعث بر قصور اولمق اوزره تلقی
ایدیلرک تأخیر زیارتدن بر مقصد و معنی چیقارمغه چالیشمق
عبث کورلسندن نشأت ایتشدی.

مومی الیهک اصول متخذ و مراسم مزعه یه بودرجه ده
وقوفسزلی و یا ییلدیکی حالده رعایتسزلکی ایله برابر بر